

ผลการฝึกฝนความสามารถด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมผ่านมุมมอง ของผู้อื่นของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

Results of Practicing the Ability to Use Ethical Reasoning from Other's Perspectives, Among the Students of King Mongkut's University of Technology Thonburi

ทรงเกียรติ วิโรจน์กุลทอง¹ ภัรณยู โรจนสรโรช^{2*} และ พันธุ์พนิต ช้างจันทร์³
Songkiat Wirotkunthong⁴, Parunyoo Rojanasaroj^{5*}, and Punpanit Changjun⁶

(Received: 15 May 2024; Revised: 11 October 2024; Accepted: 5 November 2024)

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมที่ผ่านมุมมองของผู้อื่นของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี เก็บข้อมูลกับนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา GEN 111 มนุษย์กับหลักจริยศาสตร์เพื่อการดำเนินชีวิต ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2566 จำนวน 364 คน โดยวิธีการส่งลิงก์แบบทดสอบให้นักศึกษาประเมินตนเองผ่านระบบออนไลน์ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม Jamovi โดยใช้สถิติ t-test และนำข้อมูลสถิติมาวิเคราะห์เชิงพรรณนา

ผลการวิจัยพบว่า 1) นักศึกษาที่ลงทะเบียนรายวิชา GEN 111 มนุษย์กับหลักจริยศาสตร์เพื่อการดำเนินชีวิต ภาคปลาย ปีการศึกษา 2566 หลังจากจบการเรียนรู้ในหัวข้อการตัดสินใจเชิงจริยธรรมผ่านมุมมองของผู้อื่นและได้ทำแบบทดสอบ กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยคำตอบของการคำนึงถึงผู้อื่นอยู่ในระดับ “มาก” ทั้งผู้ที่ตอบทางเลือกสนับสนุนและไม่สนับสนุนทางเลือกตัดสินใจในแบบทดสอบสถานการณ์สมมติ 2) นักศึกษาสามารถแยกแยะระดับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นในการสนับสนุนการตัดสินใจเชิงจริยธรรมได้สอดคล้องกับข้อคำถามที่ผู้วิจัยได้ออกแบบเอาไว้ทุกข้อ

คำสำคัญ: การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม, การฝึกฝน, ความสามารถ

¹ นักพัฒนาการศึกษา, สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

^{2*} อาจารย์, สาขาจิตวิทยา วิทยาลัยนานาชาติ มหาวิทยาลัยพายัพ

³ ดร., สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี

⁴ Educational Developer, Office of General Education, School of Liberal Arts, King Mongkut's University of Technology Thonburi

^{5*} Lecturer, Department of Psychology, The International College, Payap University

⁶ Dr., Office of General Education, School of Liberal Arts, King Mongkut's University of Technology Thonburi

* Corresponding author, E-mail: cifotpfocdt@gmail.com

Abstract

This research article is a quantitative study aimed to investigate the students of King Mongkut's University of Technology Thonburi over their ability of ethical reasoning that influences on their perspectives on others. Data were collected from the students enrolled in the course of GEN111 "Man and Ethics of Living" in the second semester of the academic year 2023, totaling 364 individuals. The method involved sending a test link for self-assessment through an online system. Data analysis was conducted by using the Jamovi program, employing t-tests, and applying a descriptive analysis.

The research findings indicate two notable issues. First, after the students finished their learning of ethical decision-making from the perspective of others and took the test, the average of their answers that concern other people's perspectives are high. However, this result is found among both the students who supported and those who did not support the options in the test's case study. Second, the students were able to differentiate the levels of understanding others' perspectives that supports ethical decision-making, consistently with all questions designed by the researchers.

Keywords: Ethical reasoning, Practicing, Ability

บทนำ

สำนักงานวิชาศึกษาทั่วไป มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี (มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี) มีความมุ่งมั่นที่จะผลิตบัณฑิตให้เป็นคนเก่งและดี มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ โดยมีเป้าประสงค์ที่จะให้บัณฑิต มหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี เป็นผู้นำของพลเมืองโลก (Leader Global Citizen) โดยได้กำหนดคุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ของมหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี ในลักษณะหนึ่ง คือ "เป็นผู้ที่มีคุณธรรม จริยธรรม และซื่อสัตย์สุจริต"

รายวิชา GEN 111 มุ่งเน้นกับหลักจริยศาสตร์เพื่อการดำเนินชีวิต (Man and Ethics of Living) 3 (3-0-6) ถือเป็นวิชาบังคับของมหาวิทยาลัยที่นักศึกษาทุกคน ทุกคณะสาขาวิชาจำเป็นต้องเรียน ผลลัพธ์การเรียนรู้ คือ เมื่อนักศึกษาได้เรียนรู้จากรายวิชาแล้วจะมี "Ethical Integrity" กล่าวคือ สามารถให้เหตุผลในการรองรับการตัดสินใจทางจริยศาสตร์ได้ โดยมีทักษะการพิจารณาเหตุและผลของความถูก-ผิด ดี-ไม่ดี ได้ด้วยหลักการตรรกศาสตร์ โดยไม่ใช้อารมณ์ ความรู้สึกเป็นที่ตั้ง ถือได้ว่าเป็นการเพิ่มคุณภาพการดำเนินชีวิตของนักศึกษาที่มากกว่าการอบรมเพียงความรู้ทางวิชาการ เพราะการส่งเสริมการคิดเชิงวิพากษ์ การให้เหตุผลทางจริยธรรม ไปจนถึงทักษะทางสังคมให้แก่ศึกษานั้นสามารถช่วยส่งเสริมความมั่งคั่งของสังคมได้ (García-Moriyón et al., 2020)

ลักษณะการเรียนการสอนของรายวิชาแบ่งออกเป็นสองส่วน ส่วนแรกการจัดการเรียนการสอนในเชิงเนื้อหาเกี่ยวกับแนวคิดทฤษฎีและเครื่องมือที่ใช้เป็นแนวทางในการเรียนรู้เกี่ยวกับ Ethical Decision and

Self-Awareness การตัดสินใจเชิงจริยธรรมและความเกี่ยวข้องของผู้ตัดสินใจในเรื่องราวนั้น ๆ ต่อการประเมินผลกระทบของการตัดสินใจต่อตนเองและผู้อื่น ผ่านการบรรยาย การใช้สื่อวีดิทัศน์และการอภิปรายระดมสมองตามหัวข้อที่กำหนด และส่วนที่สอง เป็นการจัดการเรียนการสอนที่เน้นการพัฒนาตนเอง การมีส่วนร่วม และความรับผิดชอบต่อการทำกิจกรรมกลุ่มย่อยลักษณะเป็น Online Activity และ Feedback with Facilitators เพื่อให้นักศึกษาเกิดการเรียนรู้กระบวนการทำงานร่วมกัน รวมทั้งนำเสนอผลงานกลุ่มย่อย โดยกระบวนการการเรียนการสอนของรายวิชามุ่งเน้นให้นักศึกษาได้ฝึกพัฒนาทักษะการเรียนรู้แบบ “ทำซ้ำ” โดยจะมีกรณีศึกษาที่หลากหลายประเด็นให้นักศึกษาได้ฝึกตัดสินใจตามหลักแนวคิดหน้าที่นิยมและแนวคิดประโยชน์นิยมเพื่อก่อให้เกิดการเรียนรู้แบบฝึกทำซ้ำจนเกิดเป็นทักษะที่สามารถนำไปประยุกต์กับการเลือกทางเลือกที่ใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Juujärvi & Myrsky (2022) ที่กล่าวว่า การให้ผู้เรียนหารือกันเพื่อวิเคราะห์ตัวอย่างกรณีสถานการณ์ที่ยากต่อการตัดสินใจทางจริยธรรมนั้นสามารถช่วยพัฒนาการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมในผู้เรียนได้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อได้รับข้อมูลป้อนกลับเป็นคำแนะนำจากผู้สอน การมีตัวอย่างที่หลากหลาย รวมถึงการหารือหรือการทำซ้ำผ่านกรณีตัวอย่างหลาย ๆ ครั้ง

ทั้งนี้ รายวิชานี้มุ่งเน้นแนวคิดในการดำเนินชีวิตและแนวทางในการทำงาน ตามแบบอย่างที่ดีที่เป็นแนวทางการปฏิบัติของสิ่งที่มีมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีได้ตั้งเป้าหมายในการพัฒนาให้บัณฑิตของมหาวิทยาลัยเป็นบัณฑิตที่เก่งและดี ตลอดจนปลูกฝังให้นักศึกษาเข้าใจถึงวิสัยทัศน์และเป้าหมายของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีโดยจัดการเรียนการสอนแบบบูรณาการองค์ความรู้เพื่อสร้างทัศนคติที่ดีต่อการทำประโยชน์เพื่อส่วนรวม ความเป็นพลเมืองและนำความรู้และความถนัดในวิชาชีพของตนไปใช้ในการพัฒนาตนเองตลอดระยะเวลาที่ศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยสืบต่อเนื่องไปถึงการดำเนินชีวิตเพื่อประโยชน์แห่งตนเองและผู้อื่นเพื่อให้บัณฑิตมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามวิสัยทัศน์ของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี สอดรับกับแนวคิดพัฒนาการทางด้านจริยธรรมของโคลเบิร์ก (Kohlberg's Theory of Moral Development) ที่เสนอว่าความสามารถในการให้เหตุผลต่อประเด็นทางจริยธรรมในสังคมและการยึดถือหลักการทางศีลธรรมนั้นจะช่วยส่งเสริมให้บุคคลมีความสุขภาวะของชีวิตที่ดีและมีคุณภาพ (Kohlberg, 1963)

การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมผ่านมุมมองของผู้อื่น

การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมคือการประเมินการกระทำและการตัดสินใจโดยอิงจากหลักการทางศีลธรรม (Hoffman, 2000) มีองค์ประกอบสำคัญคือความเห็นอกเห็นใจ (Empathy) ซึ่งช่วยให้บุคคลสามารถเข้าใจและพิจารณาเหตุการณ์จากมุมมองและความรู้สึกของผู้อื่นได้ (Batson et al., 1981) การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมมีความสำคัญเพราะช่วยให้บุคคลก้าวข้ามการคิดแบบเห็นแก่ตัวที่คำนึงถึงเพียงมุมมองและความรู้สึกของตนเองเพียงฝ่ายเดียว Hoffman (2000) เน้นย้ำว่าความเห็นอกเห็นใจเกี่ยวข้อง

กับทั้งการเข้าใจและการแบ่งปันความรู้สึกจากผู้อื่น ซึ่งเป็นแรงจูงใจให้เกิดพฤติกรรมเชิงจริยธรรมต่อไปใน ชีวิตประจำวัน งานวิจัยชิ้นนี้จึงมุ่งเน้นศึกษาไปที่การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมผ่านมุมมองของผู้อื่น ซึ่งเน้นไป ที่การมีความเห็นอกเห็นใจต่อผู้อื่นในการให้เหตุผลทางจริยธรรม

การเรียนรู้แบบผสมผสาน: มุ่งพัฒนาทักษะการให้เหตุผลเชิงจริยธรรม

กระบวนการจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) นี้ มุ่งเน้นไปที่การผสมผสานกิจกรรม การเรียนรู้แบบออนไลน์ (Online) เข้ากับการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม หรือแบบชั้นเรียน (Onsite) โดยใช้ระบบ การจัดการเรียนการสอน (Learning Management System: LMS) เป็นเครื่องมือเสริม เพื่อพัฒนาทักษะ การให้เหตุผลเชิงจริยธรรมในนักศึกษา

วัตถุประสงค์ คือ ฝึกให้นักศึกษาสามารถวิเคราะห์ประเด็นถกเถียงทางคุณธรรมและจริยธรรม พลุกพล่านความเข้าใจในหลักการหน้าที่นิยมและหลักประโยชน์นิยม พัฒนาทักษะการตัดสินใจด้วยจิตสำนึก ความเชื่อ และหลักคิดทางศาสนา เสริมสร้างการคิดวิเคราะห์เชิงจริยธรรมตามหลักจริยธรรมสากล และพัฒนา วิจารณ์ตามหลักของ Kohlberg (1981)

ผลลัพธ์การเรียนรู้ เมื่อนักศึกษาสำเร็จการศึกษาในหน่วยการเรียนรู้ จะสามารถ คือ 1) ตรวจสอบ การตัดสินใจของตนเอง เข้าใจความเชื่อที่อยู่เบื้องหลังการตัดสินใจ (ระดับ Kohlberg – Pre Conventional Morality Level) 2) วิเคราะห์เหตุผลและผลกระทบเชิงบวกและเชิงลบจากการปฏิบัติตามกฎเกณฑ์ของสังคม (ระดับ Kohlberg – Conventional Morality Level) 3) อธิบายเหตุผลสนับสนุนการตัดสินใจเชิงจริยธรรมตาม มุมมองของตนเอง แลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นได้ (ระดับ Kohlberg – Post Conventional Morality Level)

กิจกรรมการเรียนรู้ ผสมผสานรูปแบบออนไลน์และออฟไลน์ ดังนี้ ออนไลน์ นักศึกษาจะเรียนรู้ เนื้อหาหลักผ่าน LEB2 เข้าร่วมกิจกรรมอภิปรายออนไลน์ และทำแบบฝึกหัดและทดสอบออนไลน์ออฟไลน์ คือ เข้าร่วมชั้นเรียนเพื่อเรียนรู้เพิ่มเติมจากอาจารย์ ทำกิจกรรมกลุ่ม เช่น การอภิปราย การแสดงบทบาทสมมติ และทำงานโครงการ

การประเมินผล วัดผลจากการมีส่วนร่วมในกิจกรรมออนไลน์และออฟไลน์ ผลงานการทดสอบและ แบบฝึกหัด คุณภาพของงานโครงการ และการนำเสนอผลงาน

ข้อดีของการเรียนรู้แบบผสมผสาน การเรียนรู้แบบผสมผสานมีข้อดีหลายประการ คือ เพิ่มความ ยืดหยุ่นให้นักศึกษาในการเรียนรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง พัฒนาทักษะการสื่อสารและการทำงานเป็นทีม ช่วยให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น และเตรียมให้นักศึกษาพร้อมสำหรับการศึกษาต่อและ การทำงานในโลกแห่งความเป็นจริง

ขั้นตอนการนำไปฝึกทักษะการให้เหตุผลเชิงจริยศาสตร์

ภาพที่ 1 ลำดับการเรียนรู้ในการพัฒนาทักษะการให้เหตุผลเชิงจริยศาสตร์

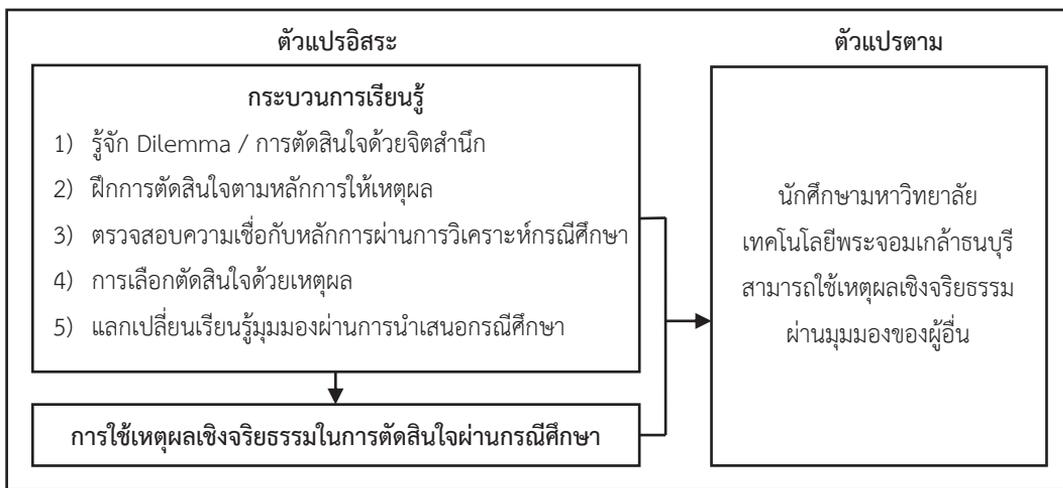
ขั้นตอนการนำไปฝึกทักษะการให้เหตุผลเชิงจริยศาสตร์วิธีการเรียนการสอนแบบใหม่ ใช้กระบวนการฝึกฝนแบบทำซ้ำ จัดการเรียนรู้เป็นแบบหน่วยการเรียนรู้สำเร็จในตัวเอง 1 หน่วยการเรียนรู้ เรียน 5 สัปดาห์ เปิดโอกาสให้นักศึกษาทำกิจกรรมเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มตามความสามารถของตนเองในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ กำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะที่สอดคล้องกับผลลัพธ์การเรียนรู้ของกิจกรรม Lesson Learning Outcomes (LLO) นั้น ยกตัวอย่างลำดับการเรียนรู้ทักษะที่จะเกิดขึ้นในหน่วยการเรียนรู้นี้ เป็นการเรียนรู้ในการตัดสินใจด้วยจิตสำนึก (การตัดสินใจปัญหาทางจริยธรรมในมุมมองที่มีต่อผู้อื่น) ผลลัพธ์การเรียนรู้นี้ คือ “สามารถให้เหตุผลรองรับการตัดสินใจเชิงจริยธรรมผ่านมุมมองของผู้อื่น” ขั้นตอนการเรียนรู้ ดังนี้ 1) นักศึกษาต้องรู้จักประเด็นปัญหาที่ยากต่อการตัดสินใจในทางจริยศาสตร์ หรือ Dilemma / การตัดสินใจด้วยจิตสำนึกผ่านแบบทดสอบที่ต้องใช้เหตุผลตัดสินใจปัญหาทางจริยธรรมในมุมมองที่มีต่อผู้อื่นผ่านสถานการณ์สมมติ คือ “ผู้อำนวยการโรงพยาบาลต้องตัดสินใจว่าจะนำเทคโนโลยีจักรกลผู้ช่วยพยาบาลมาใช้หรือไม่ในช่วงสถานการณ์ COVID-19 ที่โรงพยาบาลกำลังประสบปัญหาขาดแคลนพยาบาล” ทั้งนี้เพื่อให้นักศึกษาได้ฝึกการตัดสินใจแบบไม่มีแนวคิดหรือทฤษฎีอะไรมาเป็นฐานคิดในการวิเคราะห์หรือการตัดสินใจ แต่จะใช้ความรู้สึกและมุมมองของตนเองมาเป็นตัวอธิบายกับสิ่งที่เกิดขึ้นว่าเราคิดเห็นต่อเรื่องนี้อย่างไร นอกจากนี้นักศึกษาได้ 2) ฝึกการตัดสินใจตามหลักหน้าที่นิยม และประโยชน์นิยม ใช้เป็นกรอบการให้เหตุผลการตัดสินใจ อีกทั้ง 3) เพื่อให้นักศึกษาได้ตรวจสอบความเชื่อของตนเองกับหลักการผ่านการวิเคราะห์กรณีศึกษาที่ว่าสิ่งที่นักศึกษาได้คิดนั้นเป็นอย่างไร ก่อนนำไปสู่ขั้น 4) การเลือกตัดสินใจด้วยเหตุผลหรือความเชื่อของตนเองที่สอดคล้องกันผ่านกรณีศึกษาหรือตัวอย่างที่นักศึกษาเป็นคนพิจารณาและคัดเลือกด้วยตนเอง ในขั้นตอนสุดท้ายเป็นกระบวนการ 5) แลกเปลี่ยนเรียนรู้มุมมองผ่านการนำเสนอกรณีศึกษาหรือตัวอย่างที่นักศึกษาได้นำมาแลกเปลี่ยนระหว่างกันในกระบวนการเรียนการสอนของหน่วยการเรียนรู้เอง เป็นการฝึกการให้เหตุผลรองรับการตัดสินใจเชิงจริยธรรมตามหลักการที่เห็นพ้องกับมุมมองของผู้อื่นหรือไม่ รวมถึงนักศึกษาต้องผลิตผลงานเพื่อนำเสนอแนวคิดและหลักปฏิบัติที่สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่นได้

สรุปได้ว่า การเรียนรู้แบบผสมผสานนี้เป็นวิธีที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมแก่นักศึกษา ช่วยให้นักศึกษามีความสามารถวิเคราะห์ประเด็นทางจริยธรรมโดยตัดสินใจอย่างมีจริยธรรม และสื่อสารความคิดเห็นของตนเองผ่านมุมมองของผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความสามารถด้านการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมผ่านมุมมองของผู้อื่นของนักศึกษามหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 2 กรอบแนวคิดในการวิจัย (Conceptual Framework)

ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา GEN 111 มุ่งเน้นกับหลักจริยศาสตร์เพื่อการดำเนินชีวิต ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2566 จำนวน 1,043 คน

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชา GEN 111 มุ่งเน้นกับหลักจริยศาสตร์เพื่อการดำเนินชีวิต ภาคการศึกษาปลาย ปีการศึกษา 2566 จำนวน 364 คน โดยใช้วิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้แบบสอบถามหลังเรียน Module 2 ในรายวิชา GEN 111 มนุษย์กับหลักจริยศาสตร์เพื่อการดำเนินชีวิต ทั้งนี้แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ส่วน ประกอบไปด้วย **ส่วนที่ 1** ข้อมูลส่วนตัวเบื้องต้น **ส่วนที่ 2** สถานการณ์สมมติเป็นเหตุการณ์ที่ผู้อำนวยการโรงพยาบาลต้องตัดสินใจว่าจะนำเทคโนโลยีจักรกลผู้ช่วยพยาบาลมาใช้หรือไม่ ในช่วงสถานการณ์ COVID-19 ที่โรงพยาบาลกำลังประสบปัญหาขาดแคลนพยาบาล ประกอบไปด้วยข้อคำถาม 10 ข้อ เป็นข้อเหตุประเด็นที่ **"สนับสนุน"** การตัดสินใจในสถานการณ์ดังกล่าว แบ่งเป็นข้อที่สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีจักรกลพยาบาล 5 ข้อ (1-5) และข้อที่ **"ไม่สนับสนุน"** การใช้เทคโนโลยีจักรกลพยาบาล 5 ข้อ (6-10) โดยผู้ทำแบบสอบถามต้องตอบว่าข้อประเด็นต่อในแต่ละข้อนั้นคำนึงถึงมุมมองของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในสถานการณ์มากน้อยเพียงใด มีลักษณะการตอบข้อคำถามแบบ Likert Scale 5 ระดับ ตั้งแต่ 1 (คำนึงถึงน้อยที่สุด) ไปจนถึง 5 (คำนึงถึงมากที่สุด) โดยการออกแบบข้อคำถามนั้นมีทั้งข้อประเด็นที่มีใจความคำนึงถึงผู้อื่นต่ำ (ข้อ 1, 4, 7, 9) และข้อประเด็นที่มีใจความคำนึงถึงผู้อื่นสูง (ข้อ 2, 3, 5, 6, 8, 10) และ **ส่วนที่ 3** การตัดสินใจประกอบไปด้วยข้อคำถามถึงการตัดสินใจของผู้ทำแบบสอบถาม (จะสนับสนุนหรือไม่สนับสนุนการนำเทคโนโลยีจักรกลพยาบาลมาใช้) และข้อคำถามถึงเหตุผลของการตัดสินใจ ว่าจากประเด็นข้อ 1-10 ข้อใดเป็นเหตุผลในการเลือกสนับสนุนหรือไม่สนับสนุนของผู้ทำแบบสอบถาม

วิธีการเก็บข้อมูล

เก็บข้อมูลโดยขอความร่วมมือนักศึกษาที่ลงทะเบียนในรายวิชา GEN 111 มนุษย์กับหลักจริยศาสตร์เพื่อการดำเนินชีวิต ในการทำแบบสอบถาม โดยอาจารย์ผู้สอนประจำกลุ่มเรียนเป็นผู้แจ้งขอความร่วมมือนักศึกษาทำแบบสอบถามออนไลน์ผ่าน Google Form

วิธีการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรม Jamovi โดยใช้สถิติ t-test และนำข้อมูลสถิติมาวิเคราะห์เชิงพรรณนาผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์สถิติเชิงพรรณนา

ผลการศึกษาค้นคว้าความสามารถด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมผ่านมุมมองของผู้อื่นของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรีด้วยแนวคิดกระบวนการตัดสินใจ 7 ขั้นตอน (Simon, 1960) (Plunkett & Attner, 1994) สามารถนำมาอธิบายได้ดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับความสามารถด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมผ่านมุมมองของผู้อื่นของนักศึกษามหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี

ความสามารถด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม	$\bar{X}$	S.D.	Level	Rank	
1. สร้างความได้เปรียบทางธุรกิจ	3.32	1.116	ปานกลาง	4	8
2. ช่วยลดภาระงานของพยาบาล	4.20	0.843	มาก	2	2
3. ช่วยลดการติดต่อโควิด-19 จากการสัมผัส	4.30	0.888	มากที่สุด	1	1
4. ประหยัดงบประมาณ	3.22	1.135	ปานกลาง	5	10
5. ช่วยลดปัญหาเรื่องการร้องเรียนการใช้บริการ	3.37	1.135	ปานกลาง	3	7
<i>ด้านกรสนับสนุน (1 – 5)</i>	<i>3.68</i>	<i>1.023</i>	<i>มาก</i>		
6. ลดทอนคุณค่าวิชาชีพพยาบาล	3.30	1.241	ปานกลาง	5	9
7. เสี่ยงต่อการลงทุน	3.88	0.989	มาก	3	5
8. ส่งผลต่อทักษะวิชาชีพของพยาบาล	3.81	1.112	มาก	4	6
9. เพิ่มภาระค่าใช้จ่ายในการติดตั้งและดูแลรักษา	4.11	0.983	มาก	1	3
10. ลดการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างพยาบาลกับผู้ป่วย	3.98	1.054	มาก	2	4
<i>ด้านการไม่สนับสนุน (6 – 10)</i>	<i>3.82</i>	<i>1.076</i>	<i>มาก</i>		
Total	3.75	1.049	มาก		

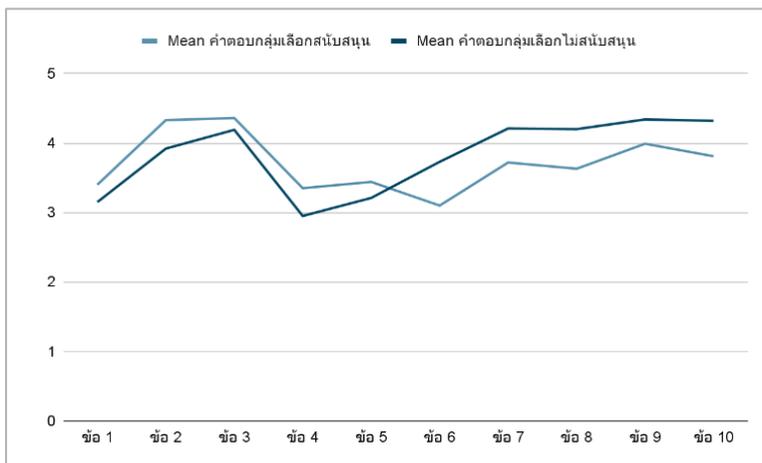
จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความสามารถด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมผ่านมุมมองของผู้อื่นของนักศึกษามหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมทั้ง 10 ข้อ อยู่ในระดับ “มาก” ($\bar{X} = 3.75$; S.D. = 1.049)

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้าน “ไม่สนับสนุน” การใช้เทคโนโลยีจักรกลพยาบาล มีค่าเฉลี่ย 3.82 และด้าน “สนับสนุน” การใช้เทคโนโลยีจักรกลพยาบาล มีค่าเฉลี่ย 3.68

หากพิจารณาเป็นรายข้อ ประเด็นที่ “สนับสนุน” การตัดสินใจใช้พยาบาลจักรกล (ข้อ 1-5) พบว่า 3 ลำดับแรกที่ผู้เรียนให้ความสำคัญทางจริยธรรมใน คือ ประเด็นช่วยลดการติดต่อโควิด-19 จากการสัมผัส ค่าเฉลี่ย 4.30 (ระดับมากที่สุด) ประเด็นช่วยลดภาระงานของพยาบาล ค่าเฉลี่ย 4.20 (ระดับมาก) และประเด็นช่วยลดปัญหาเรื่องการร้องเรียนการใช้บริการ ค่าเฉลี่ย 3.37 (ระดับปานกลาง) ตามลำดับ

ส่วน ประเด็นที่ “ไม่สนับสนุน” การตัดสินใจใช้พยาบาลจักรกล (ข้อ 6 - 10) พบว่า 3 ลำดับแรกที่ผู้เรียนให้ความสำคัญทางจริยธรรม คือ ประเด็นเพิ่มภาระค่าใช้จ่ายในการติดตั้งและดูแลรักษา ค่าเฉลี่ย 4.11 (ระดับมาก) ประเด็นลดการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างพยาบาลกับผู้ป่วย ค่าเฉลี่ย 3.98 (ระดับมาก) และประเด็นเสี่ยงต่อการลงทุน ค่าเฉลี่ย 3.88 (ระดับมาก) ตามลำดับ

2. การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคำตอบรายข้อระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เลือกสนับสนุนต่างกัน

ภาพที่ 3 เปรียบเทียบความสามารถด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมผ่านมุมมองของผู้อื่นของนักศึกษามหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี ในการสนับสนุน หรือ การไม่สนับสนุนการตัดสินใจใช้พยาบาลจักรกล

จากแผนภาพที่ 3 การเปรียบเทียบความสามารถด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมผ่านมุมมองของผู้อื่นของนักศึกษามหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี ใน “การสนับสนุน” หรือ “การไม่สนับสนุน” การตัดสินใจใช้พยาบาลจักรกล พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่เลือกสนับสนุนมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นสูงกว่ากลุ่มที่ไม่สนับสนุนในข้อ 1-5 ในทางกลับกันกลุ่มตัวอย่างที่เลือกไม่สนับสนุนมีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นสูงกว่ากลุ่มที่เลือกสนับสนุนในข้อ 6-10 กล่าวอีกนัยหนึ่งได้ว่าหากกลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเลือกสนับสนุนทางเลือกใด ก็จะมีแนวโน้มค่าความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นสูงกว่าอีกชุดประเด็นข้อคำถามในทางเลือกที่ไม่ได้เลือกนั่นเอง

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์ Independent-Sample T-Test เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความสามารถด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมผ่านมุมมองของผู้อื่นของนักศึกษามหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี ใน “การสนับสนุน” หรือ “การไม่สนับสนุน” การตัดสินใจใช้พยาบาลจักรกล

การเปรียบเทียบ	สนับสนุน		ไม่สนับสนุน		t	Sig.
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
1. สร้างความได้เปรียบทางธุรกิจ	3.40	1.123	3.15	1.088	1.98	0.048*
2. ช่วยลดภาระงานของพยาบาล	4.33	0.754	3.92	0.948	4.42	0.001***
3. ช่วยลดการติดต่อโควิด-19 จากการสัมผัส	4.36	0.861	4.19	0.937	1.69	0.092
4. ประหยัดงบประมาณ	3.35	1.121	2.95	1.121	3.17	0.002**

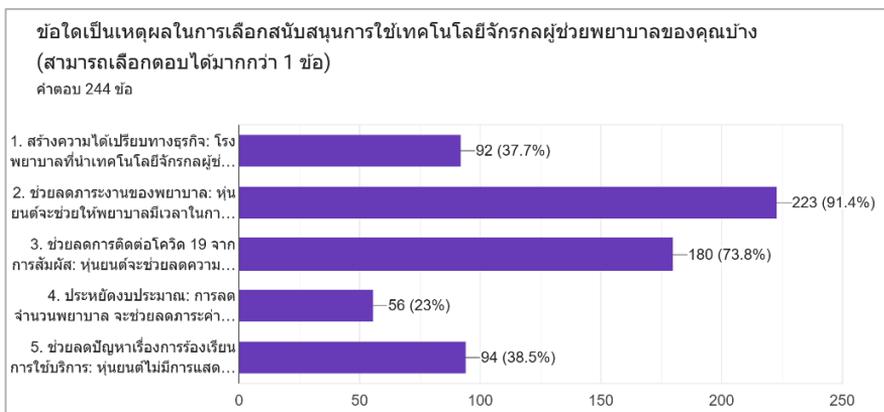

การเปรียบเทียบ ความสามารถด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม	สนับสนุน		ไม่สนับสนุน		t	Sig.
	$\bar{x}$	S.D.	$\bar{x}$	S.D.		
5. ช่วยลดปัญหาเรื่องการร้องเรียนการใช้บริการ	3.44	1.144	3.21	1.105	1.80	0.073
6. ลดทอนคุณค่าวิชาชีพพยาบาล	3.10	1.204	3.73	1.215	-4.59	0.001***
7. เสียต่อการลงทุน	3.72	0.979	4.21	0.927	-4.55	0.001***
8. ส่งผลต่อทักษะวิชาชีพของพยาบาล	3.63	1.128	4.20	0.976	-4.69	0.001***
9. เพิ่มภาระค่าใช้จ่ายในการติดตั้งและดูแลรักษา	3.99	1.002	4.34	0.902	-3.21	0.001***
10. ลดการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างพยาบาลกับผู้ป่วย	3.81	1.061	4.32	0.954	-4.44	0.001***
รวม	3.71	1.037	3.82	1.017	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05, ** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01, *** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001

จากตารางที่ 2 การวิเคราะห์ Independent-Sample T-Test เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคำตอบรายข้อระหว่างกลุ่มตัวอย่างที่เลือกตัดสินใจ “สนับสนุน” ได้ให้เหตุผลว่า การใช้เทคโนโลยีพยาบาลจักรกลจึงมีพื้นฐานมาจากการเพิ่มประสิทธิภาพในการดูแล ลดภาระงาน และเพิ่มความปลอดภัยในการรักษาผู้ป่วย รวมถึงการพัฒนาและนวัตกรรมทางการแพทย์ในอนาคต กับกลุ่มตัวอย่างที่เลือก “ไม่สนับสนุน” ในการใช้เทคโนโลยีพยาบาลจักรกลจึงมีพื้นฐานมาจากความกังวลเกี่ยวกับความปลอดภัย คุณภาพของการดูแล และผลกระทบทางสังคมและเศรษฐกิจพบว่า จากทั้งหมด 10 ข้อ มี 8 ข้อที่กลุ่มตัวอย่างตอบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (ยกเว้นข้อ 3 และ 5)

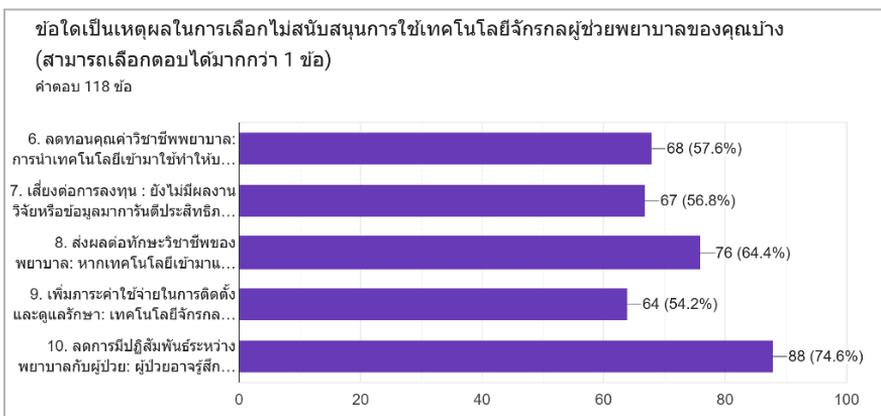
3. วิเคราะห์ความถี่ของข้อเหตุผลในการเลือกตัดสินใจของกลุ่มตัวอย่าง

ภาพที่ 4 เหตุผลในการเลือก “สนับสนุน” การตัดสินใจใช้พยาบาลจักรกล

จากแผนภาพที่ 4 เหตุผลในการเลือกสนับสนุนการตัดสินใจใช้พยาบาลจักรกลของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกสนับสนุน พบว่า ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างที่สนับสนุนในการใช้เทคโนโลยีพยาบาลจักรกลได้ให้เป็นเหตุผลในการตัดสินใจสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ประเด็น “ช่วยลดภาระงานของพยาบาล” (91.4 %) เป็นลำดับแรก รองลงมา คือ ประเด็น “ช่วยลดการติดต่อโควิด-19” (73.8 %) และประเด็น “ช่วยลดปัญหาเรื่องการร้องเรียน” (38.5 %) ตามลำดับ

ภาพที่ 5 เหตุผลในการเลือก “ไม่สนับสนุน” การตัดสินใจใช้พยาบาลจักรกล

จากแผนภาพที่ 5 เหตุผลในการเลือกไม่สนับสนุนการตัดสินใจใช้พยาบาลจักรกลของกลุ่มตัวอย่างที่เลือกไม่สนับสนุน พบว่า ประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างที่ไม่สนับสนุนในการใช้เทคโนโลยีพยาบาลจักรกลได้ให้เป็นเหตุผลในการตัดสินใจสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ประเด็น “ลดการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างพยาบาลกับผู้ป่วย” (74.6 %) เป็นลำดับแรก รองลงมา คือ ประเด็น “ส่งผลกระทบต่อทักษะวิชาชีพของพยาบาล” (64.4 %) และประเด็น “ลดทอนคุณค่าวิชาชีพพยาบาล” (57.6 %) ตามลำดับ ซึ่งทุกข้อที่เป็นเหตุผลสูงสุด 3 อันดับแรกของทั้งสองกลุ่มนั้นล้วนเป็นประเด็นที่มีใจความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นทั้งสองทางเลือก จึงกล่าวได้ว่า กลุ่มตัวอย่างสามารถแยกแยะประเด็นข้อเหตุผลในการพิจารณาการตัดสินใจเชิงจริยธรรมของตนเองที่มีต่อผู้อื่นได้ทั้งกลุ่มที่ตอบทางเลือกสนับสนุนและคัดค้านนั่นเอง

อภิปรายผล

การจัดการเรียนรู้แบบผสมผสาน (Blended Learning) นี้ มุ่งเน้นไปที่การผสมผสานกิจกรรมการเรียนรู้แบบออนไลน์ (Online) เข้ากับการเรียนการสอนแบบดั้งเดิม หรือแบบชั้นเรียน (Onsite) โดยใช้ระบบการจัดการเรียนการสอน (Learning Management System: LMS) เป็นเครื่องมือเสริม เพื่อพัฒนาทักษะการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมในนักศึกษา ข้อดีของการเรียนรู้แบบผสมผสาน การเรียนรู้แบบผสมผสานมีข้อดีหลายประการ คือ เพิ่มความยืดหยุ่นให้นักศึกษาในการเรียนรู้ ส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง พัฒนาทักษะการ

สื่อสารและการทำงานเป็นทีม ช่วยให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้มากขึ้น ทั้งนี้ผลการฝึกความสามารถด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมผ่านมุมมองของผู้อื่นของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ระดับความสามารถด้านการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมผ่านมุมมองของผู้อื่นของนักศึกษามหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี โดยรวมทั้ง 10 ข้อ อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับการศึกษาของ Chanpetch & Fuakong (2022) ได้ศึกษาการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรม: กรณีศึกษานักศึกษาชั้นปีที่ 1 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตตรัง ผลการศึกษา พบว่า ร้อยละ 58.90 ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 มีการใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมอยู่ในระดับขั้นที่ 4 คือทำตามหน้าที่ทางสังคม

ในกลุ่มข้อประเด็นสนับสนุนการใช้พยาบาลจักรกล พบว่า กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับประเด็นทางจริยธรรมในเรื่องของการช่วยลดภาระงานของพยาบาล (ข้อ 2) และการลดการติดต่อโควิด-19 จากการสัมผัส (ข้อ 3) มากกว่าประเด็นการสร้างรายได้เปรียบทางธุรกิจ การประหยัดงบประมาณ และการร้องเรียนการใช้บริการ (ข้อ 1, 4, 5 ตามลำดับ) การที่กลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับสองประเด็นดังกล่าวนี้สะท้อนว่ากลุ่มตัวอย่างสามารถให้เหตุผลเชิงจริยธรรมผ่านมุมมองของผู้อื่นได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Galang et al. (2021) พบว่า ความเห็นอกเห็นใจผู้อื่น (Empathy) ในรูปแบบการมองตนเองเชิงโครงสร้าง (Self-Constual) นั้นมีความเกี่ยวข้องอย่างมีนัยสำคัญกับแนวโน้มในการเว้นระยะห่างทางสังคมจากผู้อื่น (Social Distancing) เพื่อลดความเสี่ยงในการแพร่กระจายของโรคในช่วงวิกฤตการติดต่อของ COVID-19 (Galang et al., 2021) ผลดังกล่าวสนับสนุนว่าคนที่มีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นสูงนั้นมักจะคำนึงถึงการแพร่กระจายของโรค COVID-19 มากด้วย

ดังนั้นนอกจากการคำนึงถึงภาระงานของผู้อื่นซึ่งเป็นการแสดงถึงความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นอย่างเห็นได้ชัดอยู่แล้ว การให้ความสำคัญกับประเด็นการแพร่กระจายของโรคนั้นก็เป็นการสะท้อนถึงความใส่ใจที่คำนึงถึงผู้อื่นสูงเช่นกัน ซึ่งการคำนึงถึงมุมมองของผู้อื่นนั้นส่งผลทางบวกต่อความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นอย่างมีนัยสำคัญ และมีบทบาทสำคัญในการตัดสินใจในเชิงจริยธรรม (Lamm et al., 2007)

แต่ในกลุ่มข้อประเด็นที่ไม่สนับสนุนการใช้พยาบาลจักรกลนั้นกลับพบว่ากลุ่มตัวอย่างให้ความสำคัญกับประเด็นทางจริยธรรมเกี่ยวกับเรื่องคุณค่าของวิชาชีพพยาบาล (ข้อ 6) น้อยที่สุดเมื่อเทียบกับประเด็นอื่น ไม่ว่าจะเป็ประเด็นของความเสี่ยงในการลงทุน ทักษะวิชาชีพพยาบาล ภาระค่าใช้จ่ายในการติดตั้งดูแลรักษา หรือประเด็นการลดปฏิสัมพันธ์ระหว่างพยาบาลกับผู้ป่วย (ข้อ 7, 8, 9, 10) ตามลำดับนั้นอาจเป็นเพราะว่าบางครั้งคุณค่าทางวิชาชีพอาจเป็นเรื่องที่โดยทั่วไปผู้คนไม่ได้ให้ความสนใจมากเมื่ออยู่ในบริบทที่ต้องตัดสินใจทางจริยธรรม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Scholl et al. (2018) ได้ศึกษาการตัดสินใจในบริบทของปฏิสัมพันธ์ระหว่างจริยธรรมกับความเป็นผู้นำที่เสนอว่า คุณค่าทางวิชาชีพนั้นในบางครั้งก็เป็นประเด็นที่ผู้คนไม่ได้ให้ความสำคัญมากเป็นอันดับแรก ๆ เมื่อต้องอยู่ในกระบวนการตัดสินใจที่มีประเด็นทางจริยธรรมอื่นมากมายที่ต้องพิจารณาเข้ามาเกี่ยวข้อง กล่าวคือ คุณค่าทางวิชาชีพนั้นอาจไม่ใช่

ประเด็นที่สำคัญมากนักในการตัดสินใจเชิงจริยธรรม (Bartels et al., 2015) โดยเฉพาะในสถานการณ์ผู้ช่วยพยาบาลจักรกลที่เป็นกรณีศึกษาหลักที่ใช้ในงานวิจัยชิ้นนี้ ที่มีประเด็นจริยธรรมอื่นที่สำคัญกว่าหลายประเด็นให้พิจารณา เช่น ผลกระทบต่อทักษะของพยาบาลที่อาจลดลงภายหลังการนำเทคโนโลยีมาช่วยงาน หรือการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างพยาบาลกับผู้ป่วยที่อาจลดลงซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อหลายฝ่าย และประเด็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

นอกจากนี้ยังพบว่า กลุ่มตัวอย่างตัดสินใจเลือกสนับสนุนทางเลือกตามกลุ่มประเด็นฝั่งทางเลือกที่ตนประเมินว่ามีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นสูงกว่า กล่าวคือ กลุ่มตัวอย่างสามารถให้เหตุผลในเชิงจริยธรรมผ่านมุมมองของผู้อื่นได้ โดยการตัดสินใจทางจริยธรรมตามทางเลือกที่ตนประเมินว่ามีการคำนึงถึงผู้อื่นสูงเป็นการสะท้อนถึงการตัดสินใจเชิงจริยธรรมโดยพิจารณาจากมุมมองของผู้อื่นที่มีส่วนเกี่ยวข้องเป็นสำคัญมากกว่าการพิจารณาตัดสินใจจากแค่เพียงมุมมองของตนเอง ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ Pohling et al. (2015) ที่ศึกษาถึงภาพรวมของการศึกษาความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างการเห็นอกเห็นใจผู้อื่น การให้คุณค่าส่วนตน และโมเดลบุคลิกภาพห้าแบบในการตัดสินใจเชิงจริยธรรม โดยงานวิจัยดังกล่าวเสนอว่าการให้คุณค่าเหนือตัวตน (Self-transcendence ; การให้คุณค่ากับความเป็นอยู่ที่ดีของผู้อื่น เน้นความยุติธรรมและสละซึ่งความเห็นแก่ตัว) นั้นมีความเกี่ยวข้องทางบวกกับทั้งระดับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นและความสามารถทางจริยธรรมที่สูง ซึ่งตรงข้ามกับการให้คุณค่าแก่การเพิ่มพูนส่วนตน (Self-enhancement) ที่เกี่ยวข้องกับระดับความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นและความสามารถทางจริยธรรมที่ต่ำ (Pohling et al., 2015)

สุดท้ายทางผู้วิจัยยังพบว่า เมื่อให้กลุ่มตัวอย่างทั้งกลุ่มที่เลือก “สนับสนุน” และกลุ่มที่ “ไม่สนับสนุน” การใช้พยาบาลจักรกล เลือกข้อประเด็นที่เป็นเหตุผลในการตัดสินใจของตนเอง (จากข้อประเด็น 5 ข้อที่สนับสนุนทางเลือกที่ตนเลือก) พบว่า ข้อประเด็นที่กลุ่มตัวอย่างยกให้เป็นเหตุผลในการตัดสินใจสูงสุด 3 อันดับแรก ล้วนเป็นข้อประเด็นที่มีใจความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นสูงทั้งสิ้น เป็นอีกหนึ่งข้อสนับสนุนที่เน้นย้ำว่ากระบวนการฝึกความสามารถในการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมในรายวิชา GEN 111 มนุษย์กับหลักจริยศาสตร์เพื่อการดำเนินชีวิตนั้น สามารถฝึกฝนให้นักศึกษามหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี สามารถตัดสินใจและพิจารณาเชิงจริยธรรมผ่านมุมมองของผู้อื่นได้ โดยสามารถแยกแยะข้อประเด็นที่คำนึงถึงมุมมองของผู้อื่นสูงได้ และนำมาพิจารณาเป็นเหตุผลในการรองรับการตัดสินใจเชิงจริยธรรมต่อสถานการณ์ในกรณีศึกษา

บทสรุปและข้อเสนอแนะ

จากการฝึกความสามารถด้านการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมผ่านมุมมองของผู้อื่นของนักศึกษามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี ผ่านการทำกรณีศึกษาเชิงจริยธรรม ในรายวิชา GEN 111 มนุษย์กับหลักจริยศาสตร์เพื่อการดำเนินชีวิตนั้นพบว่า กลุ่มตัวอย่างนักศึกษาสามารถพิจารณาจริยธรรมผ่าน

มุมมองของผู้อื่นได้ ผ่านการตัดสินใจเชิงจริยธรรมในกรณีศึกษาโดยเลือกทางเลือกสนับสนุนที่ตนพิจารณาว่ามีความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นและคำนึงถึงผู้อื่นสูง และการเลือกข้อประเด็นที่มีใจความเห็นอกเห็นใจผู้อื่นสูง เป็นเหตุผลในการสนับสนุนทางเลือกของตนเอง สะท้อนถึงการคำนึงถึงมุมมองของผู้อื่นในการตัดสินใจเชิงจริยธรรมของนักศึกษาอันจะสะท้อนถึงการตัดสินใจในทางจริยธรรมของนักศึกษาแต่ละบุคคลที่ได้เรียนรู้จากแนวความคิดที่นิยม ประโยชน์นิยม ผ่านเครื่องมือกระบวนการตัดสินใจ 7 ขั้นตอนตามที่ได้ศึกษามาในหน่วยการเรียนรู้อยู่

ข้อเสนอแนะในการนำผลวิจัยไปใช้จากการศึกษาผลการพัฒนาการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมผ่านกรณีศึกษาในมุมมองตนเองที่มีต่อผู้อื่นของนักศึกษามหาวิทยาลัยพระจอมเกล้าธนบุรี มีข้อเสนอแนะดังนี้ 1) ควรเน้นให้นักศึกษาฝึกการวิเคราะห์กรณีศึกษาที่หลากหลายขึ้นครอบคลุมประเด็นทางจริยธรรมที่นักศึกษาอาจพบเจอได้จริงในชีวิตประจำวัน และเลือกประเด็นปัญหาที่ใกล้ตัวนักศึกษามาปรับใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้มากยิ่งขึ้น 2) ควรส่งเสริมนักศึกษาให้ได้มีโอกาสเรียนรู้และฝึกฝนทักษะคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรมผ่านกิจกรรมต่าง ๆ นอกชั้นเรียน เช่น โครงการบริการชุมชน กิจกรรมจิตอาสาหรือกิจกรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการทำประโยชน์ให้แก่ชุมชน หรือสังคม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป ผู้วิจัยควรดำเนินการวิจัยในระดับที่กว้างยิ่งขึ้น เป็นการตัดสินใจเชิงจริยธรรมที่มีต่อประเด็นปัญหาของชุมชน สังคม หรือสถานการณ์โลก โดยมีแบบทดสอบที่เป็นสถานการณ์ที่เป็นประเด็นปัญหาในปัจจุบันที่นักศึกษาฝึกฝนและพัฒนาการคิดวิเคราะห์ ตัดสินใจ และแก้ปัญหาอย่างมีจริยธรรมโดยตั้งอยู่บนหลักการของเหตุและผลได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

References

- Bartels, D. M., Bauman, C. W., Cushman, F. A., Pizarro, D. A., & McGraw, A. P. (2015). Moral judgment and decision making. In G. Keren & G. Wu (Eds.), *The Wiley Blackwell handbook of judgment and decision making* (pp. 478-515). Wiley-Blackwell. <https://doi.org/10.1002/9781118468333.ch17>
- Batson, C. D., Duncan, B. D., Ackerman, P., Buckley, T., & Birch, K. (1981). Is empathic emotion a source of altruistic motivation? *Journal of Personality and Social Psychology*, 40(2), 290-302. <https://doi.org/10.1037/0022-3514.40.2.290>
- Chanpetch, S., & Fuakong, T. (2022). The moral reasoning: A case study of the first-year students at Prince of Songkla University Trang Campus. *Sisaket Rajabhat University Journal*, 16(3), 28-43. <https://so05.tci-thaijo.org/index.php/sskrujournal/article/view/255971>

- Galang, C. M., Johnson, D., & Obhi, S. S. (2021). Exploring the relationship between empathy, self-construal style, and self-reported social distancing tendencies during the COVID-19 pandemic. *Frontiers in Psychology*, 12. <https://doi.org/10.3389/fpsyg.2021.588934>
- García-Moriyón, F., González-Lamas, J., Botella, J., González Vela, J., Miranda-Alonso, T., Palacios, A., & Robles-Loro, R. (2020). Research in moral education: The contribution of P4C to the moral growth of students. *Education Sciences*, 10(4), 119. <https://doi.org/10.3390/educsci10040119>
- Hoffman, M. L. (2000). *Empathy and moral development: Implications for caring and justice*. Cambridge University Press. <https://doi.org/10.1017/CBO9780511805851>
- Juujärvi, S., & Myyry, L. (2022). Online dilemma discussions as a method of enhancing moral reasoning among health and social care graduate students. *International Journal of Ethics Education*, 7, 271-287. <https://doi.org/10.1007/s40889-022-00143-9>
- Kohlberg, L. (1963). The development of children's orientations toward a moral order: I. sequence in the development of moral thought. *Vita Humana*, 6(1-2), 11-33. <https://doi.org/10.1159/000269667>
- Kohlberg, L. (1981). *The psychology of moral development*. Harper & Row.
- Lamm, C., Batson, C. D., & Decety, J. (2007). The neural substrate of human empathy: Effects of perspective-taking and cognitive appraisal. *Journal of Cognitive Neuroscience*, 19(1), 42-58. <https://doi.org/10.1162/jocn.2007.19.1.42>
- Plunkett, W. R., & Attner, R. F. (1994). *Introduction to management*. Wadsworth.
- Pohling, R., Bzdok, D., Eigenstetter, M., Stumpf, S., & Strobel, A. (2015). What is ethical competence? The role of empathy, personal values, and the five-factor model of personality in ethical decision-making. *Journal of Business Ethics*, 137(3), 449-474. <https://doi.org/10.1007/s10551-015-2569-5>
- Scholl, J. A., Mederer, H. J., & Scholl, R. W. (2018). Leadership, ethics, and decision-making. In A. Farazmand (ed.), *Global encyclopedia of public administration, public policy, and governance* (pp. 3687-3696). Springer. https://doi.org/10.1007/978-3-319-20928-9_2407
- Simon, A. H. (1960). *The new science of management decision*. Harper & Row.